

ارتباط هوش هیجانی و اعتماد به نفس با سرمایه اجتماعی در معلمان و دبیران تربیت بدنی شهر کرمانشاه

اکرم ابراهیمی ۱، حسین عیدی ۲

۱- کارشناسی ارشد تربیت بدنی - گرایش مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد سنندج، سنندج، ایران

۲- استادیار گروه تربیت بدنی - گرایش مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد سنندج، سنندج، ایران

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه هوش هیجانی و اعتماد به نفس با سرمایه اجتماعی معلمان و دبیران تربیت بدنی شهر کرمانشاه است. روش پژوهش توصیفی-همبستگی است جامعه آماری پژوهش شامل کلیه معلمان و دبیران زن و مرد تربیت بدنی در سه مقطع تحصیلی (ابتدایی، راهنمایی، دبیرستان) شهر کرمانشاه به تعداد ۴۷۲ نفر می باشد. بر اساس جدول مورگان ۲۵۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه هوش هیجانی ویزینگر (۱۹۹۸)، پرسشنامه استاندارد اعتماد به نفس روزنبرگ و پرسشنامه سرمایه اجتماعی اونیکس و بولن (۲۰۰۰) بود. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی و در بخش آمار استنباطی از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه در سطح معنی داری $P < 0/05$ استفاده شد. یافته های پژوهش نشان داد که در میان ابعاد سرمایه اجتماعی تنها بعد ساختاری مولفه سرمایه اجتماعی با مولفه هوش هیجانی و ابعاد آن در معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه ارتباط معناداری وجود ندارد. و بین مولفه سرمایه اجتماعی و ابعاد آن با اعتماد به نفس معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه ارتباط معنی دار و مستقیمی (۵۵۹/.) وجود دارد. نتایج تجزیه و تحلیل رگرسیونی آشکار ساخت که مولفه های اعتماد به نفس و هوش هیجانی، قابلیت پیش بینی ($R^2 = 0/321$) سرمایه اجتماعی را در معلمان تربیت بدنی کرمانشاه دارد. و بعد اعتماد به نفس بیشترین تاثیر را در پیش بینی میزان سرمایه اجتماعی در معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه دارد.

واژه های کلیدی: هوش هیجانی، اعتماد به نفس، سرمایه اجتماعی، معلمان و دبیران تربیت بدنی

مقدمه

در جهان امروز پیشرفت و بقای جامعه تابع عملکرد سازمان‌هایی است که بتوانند با کارآیی^۱ و اثربخشی^۲ از عهده وظایف خود برآیند. در این گستره، سازمان‌های آموزشی از اولویت ویژه‌ای برخوردارند و معلم نقش حیاتی را در ایفای رسالت این‌گونه سازمان‌ها برعهده دارد (گل^۳، ۲۰۰۸). در واقع، عامل مهم آموزشی در سازمان‌های آموزشی که مستقیماً در برآوردن اهداف کوشش می‌کند، معلمان و دبیران می‌باشند. لذا اگر از هوش و اعتمادبه‌نفس بالایی برخوردار باشند و استعداد و مهارت خود را در خدمت سازمان به کار گیرند در افزایش بهره‌وری سازمان خود نقش مهمی ایفا می‌کنند. هوش هیجانی بزرگترین عامل برای پیش بینی عملکرد فرد در محیط کار و قوی‌ترین نیرو برای رهبری و موفقیت است (صبحی قراملکی، ۱۳۹۱). شواهد موجود نشان می‌دهند که، هوش به تنهایی نشان دهنده موفقیت افراد در زندگی و محیط کار نیست و عواطف نقش کلیدی در موفقیت سازمانی به عهده دارند (سلیمان و همکاران، ۲۰۰۷). بار-ان^۴ (۲۰۰۶) هوش هیجانی را به عنوان مجموعه‌ای از قابلیت‌های تعریف شده و مهارت‌های غیر شناختی توصیف کرد که بر روی توانایی‌های فرد در کسب موفقیت و مقابله با فشارهای محیطی اثر گذار است. به عبارت دیگر، وی معتقد بود که هوش هیجانی توانایی درک احساسات و چگونگی تأثیر آنها در روابط بین فردی می‌باشد. اعتمادبه‌نفس نیز از مهم‌ترین عوامل مرتبط با فرد و سازمان است، که در موقعیت‌هایی که سازمان، پیام‌ها، فرصت‌ها یا بحث‌های ساختاری را در ایجاد ارتباط با صلاحیت و ارزش کارکنان فراهم می‌سازد، رشد می‌یابد (گلاور، ۱۳۸۳). اعتماد به نفس یعنی ایمان داشتن فرد به توانایی‌ها و استعدادهای خود و احساسات افتخارآمیز و مثبت او نسبت به خود. فرد متکی به نفس، چون شناخت درستی از خودش دارد و نقاط ضعف و قوت خود را می‌داند، برای رفع نقص‌ها، تلاش بیشتری می‌کند و هرگز احساس کوچکی و حقارت نخواهد کرد (بیابانگرد، ۲۰۰۴). در این راستا، موضوع سرمایه اجتماعی^۵ به عنوان یک اهرم توفیق آفرین نقش بسیار مهم تری از سرمایه فیزیکی و انسانی در سازمان و جامعه دارد و می‌تواند بستری مناسب را برای اثر بخش بودن سازمان‌ها بوجود آورد (براتی و همکاران، ۱۳۹۰). سرمایه اجتماعی، منابعی هستند که یا از درون شبکه‌های کسب و کار و یا بصورت فردی در دسترس است، این منابع شامل اطلاعات، اندیشه‌ها، راهنمایی‌ها، فرصت‌های کسب و کار، سرمایه‌های مالی، قدرت، نفوذ، پشتیبانی احساسی، خیرخواهی، اعتماد و همکاری می‌باشد که نظام هدفمندی را شکل می‌دهند و آن‌ها را به سوی دست‌یابی به هدفی هدایت می‌نماید (نیدجات و همکاران، ۲۰۱۰). از نظر پاتنام^۶ (۲۰۰۰)، سرمایه اجتماعی به مجموعه‌ای از ارتباطات افقی و وجوه گوناگون سازمان‌های اجتماعی نظیر اعتماد، هنجارها، و شبکه‌ها اطلاق می‌شود که، با ایجاد و تسهیل امکانات هماهنگ، منافع متقابل، کارآیی جامعه، و در نتیجه کیفیت زندگی را افزایش می‌دهند. کوهن و پروساک، سرمایه اجتماعی را شامل اعتماد، شناخت متقابل، ارزش‌های مشترک و رفتارهایی می‌دانند که اعضای شبکه‌های انسانی و اجتماعات را بهم پیوند می‌دهند و همکاری را امکان‌پذیر می‌سازد. سرمایه اجتماعی مانند اشکال دیگر سرمایه مولد و در تسهیل کنش‌های معینی ارزشمند و ممکن است برای کنش‌های دیگر بی‌فایده و حتی زیان‌آور باشد (به نقل از نیکو مراد، ۱۳۸۷: ۲۰). سرمایه اجتماعی نقش بسیار مهمی در انسجام میان منابع انسانی و سازمان‌ها دارد و در غیاب آن، سایر سرمایه‌ها اثر بخشی خود را از دست می‌دهند و بدون آن منابع انسانی نمی‌توانند راه‌های توسعه و تکامل را طی کنند و اثر بخش‌تر عمل کنند (الوانی، ۱۳۸۲). نظام آموزش و پرورش از عناصر مختلفی تشکیل شده که یکی از این عناصر معلمان و دبیران است. هوش هیجانی و اعتماد به نفس بالای معلمان و دبیران می‌تواند در دست‌یابی به اهداف عالی نظام آموزش و پرورش نقش بسزایی داشته باشد. از بعدی دیگر چون سرمایه اجتماعی می‌تواند مبنایی

1 -Efficiency

2 -Effectiveness

3 -Gul

4 . Bar-oun

5 - Social capital

6 - Nedjat

7 - Putnam

برای ایجاد جامعه مدنی و دموکراسی باشد (پاتنام^۸، ۲۰۰۰). محققان در پژوهش های مختلف [فیضی و همکاران (۱۳۸۸) غربی و همکاران (۱۳۹۰) عبداللهی و همکاران (۱۳۹۱) بروکس و نافوخو (۲۰۰۵)] ارتباط بین هوش هیجانی و سرمایه اجتماعی را تأیید کرده اند هم چنین فوجیسوا و همکاران^۹ (۲۰۰۹) گاردنر و همکاران (۲۰۰۴) قاسمی زاده و همکاران (۱۳۸۹) در پژوهش های خود نشان دادند که اعتماد به نفس در ارتقاء عملکرد کارکنان و سرمایه اجتماعی سازمان نقش بسزایی دارد، و شناخت ویژگی های سرمایه اجتماعی در بین افراد سازمانی می تواند نوعی تبیین گر نگرش آنان نسبت به توسعه جامعه و مؤلفه های آن باشد. از این رو مسأله اساسی پژوهش حاضر این است که بین هوش هیجانی و اعتماد به نفس معلمان و دبیران تربیت بدنی شهر کرمانشاه با سرمایه اجتماعی آنان چه ارتباط وجود دارد، و در صورت وجود ارتباط سهم هر متغیر در پیش بینی سرمایه اجتماعی به چه میزان است؟

هدف پژوهش

تعیین رابطه ویژگیهای جمعیت شناختی

فرضیه تحقیق:

هوش هیجانی و اعتماد بنفیس به میزان قابل توجهی سرمایه اجتماعی معلمان و دبیران تربیت بدنی شهر کرمانشاه را پیش بینی میکنند.

پیشینه تحقیق:

نوروزی، فتحی و یوسفی (۱۳۹۰) در پژوهشی به مقایسه سلامت روانی، کیفیت زندگی و هوش هیجانی معلمان تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی در شهر کرمانشاه پرداختند، نتایج نشان داد که تفاوت معنی داری بین کیفیت زندگی و ابعاد آن در معلمان تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی وجود دارد. تفاوت معناداری بین سلامت روانی و ابعاد آن در معلمان تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی مشاهده شد. همچنین، در بیشتر متغیرهای پژوهش، میانگین نمره های معلمان تربیت بدنی در مقایسه با غیر تربیت بدنی بیشتر بود.

عبداللهی و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهشی با عنوان "بررسی رابطه هوش هیجانی با سرمایه اجتماعی سازمانی (مطالعه موردی دانشگاه شیراز) باین نتایج دست یافتند که بین هوش هیجانی و پنج مولفه آن (خودآگاهی، خودکنترلی، خودانگیزی، همدلی و مهارت اجتماعی) با سرمایه اجتماعی سازمانی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، همچنین نتایج تحلیل رگرسیون نیز حاکی از آن بود که تنها مولفه خودآگاهی با ضریب بتای ۰/۴۰ توانایی پیش بینی سرمایه اجتماعی سازمانی کارکنان را دارا میباشد. سرانجام نتایج حاصل از آزمون T نشان داد که در کارکنان زن و مرد از لحاظ هوش هیجانی تفاوت معناداری وجود ندارد رجبی، قاسمی، رشادت، رجبی گیلان (۱۳۹۲) به بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و کیفیت زندگی معلمان پرداختند. نتایج نشان داد که بین سرمایه اجتماعی کلی با کیفیت زندگی ارتباط وجود دارد. همچنین، سرمایه شناختی با سلامت جسمانی و سلامت ارتباطی با سلامت روانی وجود دارد.

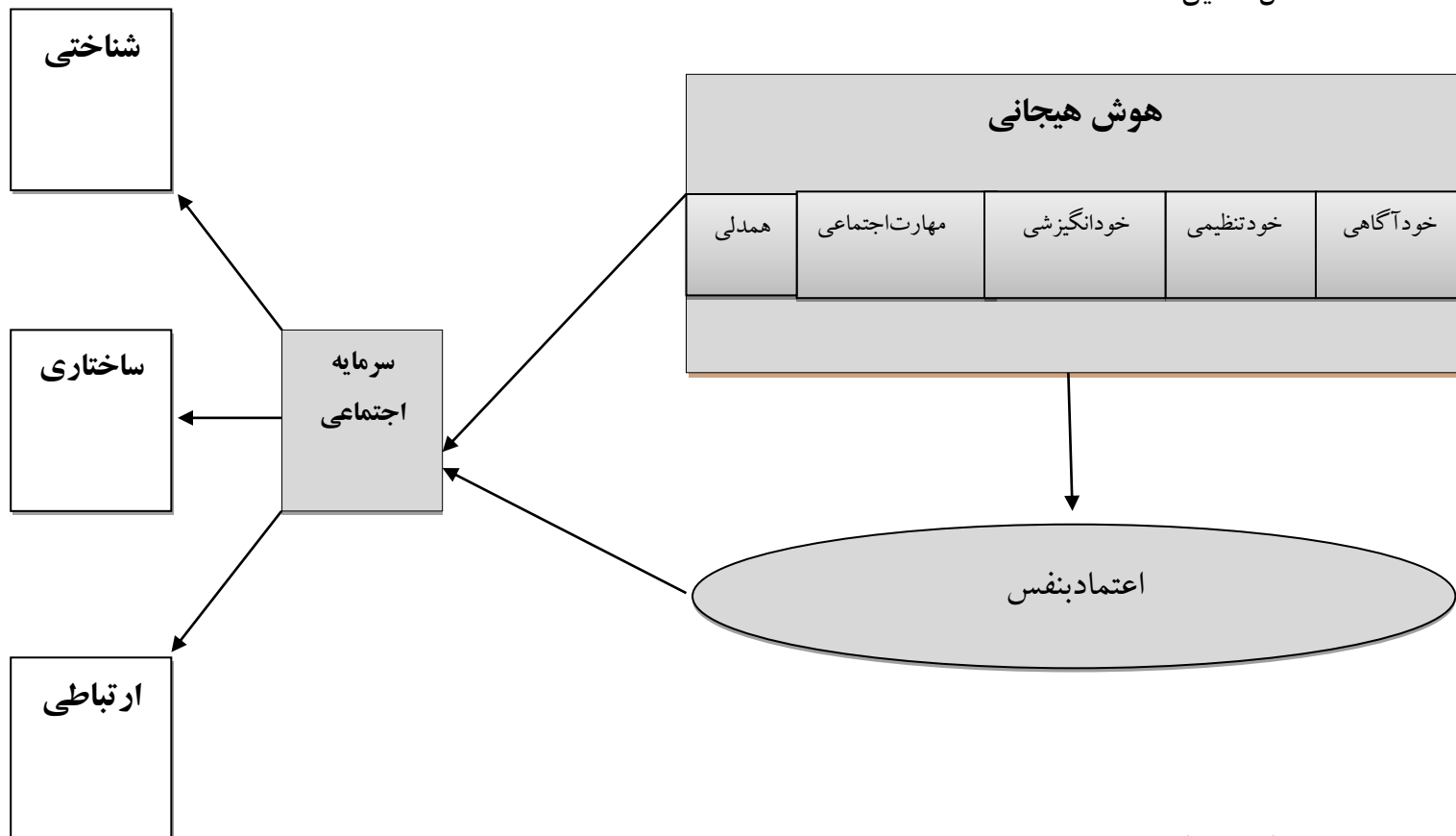
بروکس و نافوخو (۲۰۰۵) با ارائه مدلی در خصوص نحوه تأثیرگذاری توسعه منابع انسانی، هوش هیجانی و سرمایه اجتماعی بر بهره وری، رابطه مستقیم و متقابل هوش هیجانی و سرمایه اجتماعی را گزارش کردند.

بری و ولش^{۱۰} (۲۰۱۰) در بررسی سرمایه اجتماعی و سلامت در استرالیا، به بررسی مؤلفه های سرمایه اجتماعی پرداختند. سطوح بالای مشارکت بانسجام اجتماعی بالاتر و وضعیت بهتر در هر سه جنبه سلامت (سلامت روانی، عملکرد جسمانی و سلامت عمومی) ارتباط معناداری وجود داشت. این ارتباط بویژه با جنبه سلامت روانی، ارتباط قوی تری داشت

8 - Putnam
9-Fujisawa
10- Berry & Welsh

فوجیساوا و همکاران^{۱۱} (۲۰۰۹) نیز در مطالعه‌ای به بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و سلامت ادراک شده در ژاپن باین نتیجه دست یافتند که مدل چندسطحی نشان داد که پس از تعدیل متغیر سرمایه اجتماعی فردی ادراک شده، دو متغیر بهم پیوسته‌ی سرمایه اجتماعی جامعه (مهربانی و صمیمیت) به همراه شاخص انسجام اجتماعی، رابطه معناداری با سلامت عمومی دارند

مدل تحقیق:

روش پژوهش

روش پژوهش توصیفی-همبستگی است جامعه آماری پژوهش شامل کلیه معلمان و دبیران زن و مرد تربیت بدنی در سه مقطع تحصیلی (ابتدایی، راهنمایی، دبیرستان) شهر کرمانشاه به تعداد ۴۷۲ نفر می باشد. که با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای و بر اساس جدول مورگان ۲۵۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از سه نوع پرسشنامه استفاده شد: الف: پرسشنامه هوش هیجانی ویزینگر (۱۹۹۸) با ۲۵ سوال، که پنج بعد خودکنترلی (۵ سوال)، خودآگاهی (۵ سوال)، انگیزش (۵ سوال)، مهارتهای اجتماعی (۵ سوال) و همدلی (۵ سوال) را می سنجد.

ب: پرسشنامه استاندارد اعتماد به نفس روزنبرگ (۱۹۹۹) با ۱۰ سوال

ج: پرسشنامه سرمایه اجتماعی اونیکس و بولن (۲۰۰۰) شامل ۳۱ گویه در سه بعد شناختی (۱۳ گویه)، بعد ساختاری (۹ گویه) و بعد ارتباطی (۹ گویه) بود که در قالب طیف پنج گزینه ای لیکرت دسته بندی و بیشترین نمره برای کل پرسشنامه ۱۲۴ و کمترین ۳۱ است. روایی پرسشنامه ها توسط اساتید و متخصصین مدیریت ورزشی مورد تایید قرار گرفته و جهت تعیین میزان پایایی پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ (هوش هیجانی ۰/۸۷، اعتماد به نفس ۰/۸۱ و سرمایه اجتماعی ۰/۸۸) استفاده شد.

جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی. و در بخش آمار استنباطی از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه در سطح معنی داری $P < 0/5$ استفاده گردید.

یافته های پژوهش

براساس شاخص های آمار توصیفی ۵۱,۸ درصد افراد نمونه را مردان و ۴۸,۲ درصد افراد نمونه را زنان تشکیل دادند که در این میان ۵۳,۳ درصد افراد نمونه در دامنه سنی بین ۳۰-۴۰ بوده و ۵۵ درصد دارای مدرک کارشناسی، و بین ۶-۱۰ سال سابقه خدمت داشتند. به منظور بررسی ارتباط بین ویژگی‌های جمعیت شناختی با سرمایه اجتماعی معلمان و دبیران تربیت بدنی شهر کرمانشاه از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد

جدول ۱، همبستگی بین متغیرهای جمعیت شناختی و سرمایه اجتماعی

متغیر	جنس	سن	سابقه خدمت	مدرک تحصیلی	سرمایه اجتماعی
ضریب همبستگی اسپیرمن	./ ۱۵۳	./ ۲۱۸	./ ۳۳۸	./ ۳۲۶	
مقدار P	./ ۴۱۸	./ ۰۰۱	./ ۰۰۰	./ ۰۰۵	
تعداد	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	

همانطور که در جدول (۱) ملاحظه می شود بین مولفه سابقه خدمت، سن و مدرک تحصیلی با سرمایه اجتماعی در سطح معناداری ($p \geq 0/05$)؛ ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد. اما بین مولفه جنسیت و سرمایه اجتماعی ارتباط معنی داری وجود ندارد

جدول ۲ همبستگی بین مولفه هوش هیجانی و ابعاد آن با سرمایه اجتماعی و ابعاد آن

شاخص آماری	هوش هیجانی	خود کنترلی	خود آگاهی	انگیزش	مهارت اجتماعی	همدلی	متغیر	سرمایه اجتماعی
R	./ ۳۴۷	./ ۲۷۳	./ ۲۹۳	./ ۲۵۷	./ ۳۴۷	./ ۳۵۴		
Sig	./ ۰۰۴	./ ۰۰۳	./ ۰۰۰	./ ۰۰۱	./ ۰۰۰	./ ۰۰۰	Sig	ارتباطی
N	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	N	ساختاری
R	./ ۲۸۲	./ ۱۵۹	./ ۳۴۸	./ ۳۳۰	./ ۳۳۲	./ ۴۱۶	R	شناختی
sig	./ ۰۰۵	./ ۰۱۴	./ ۰۰۰	./ ۰۰۰	./ ۰۰۴	./ ۰۰۰	sig	
N	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	N	
R	./ ۱۵۵	./ ۱۶۹	./ ۱۹۲	./ ۱۲۵	./ ۱۳۴	./ ۱۱۷	R	
sig	./ ۰۶۱	./ ۲۸۹	./ ۰۸۴	./ ۳۲۰	./ ۱۹۰	./ ۶۳۰	sig	
N	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	N	
R	./ ۲۹۸	./ ۳۷۹	./ ۱۶۵	./ ۱۸۷	./ ۳۱۳	./ ۲۷۲	R	
sig	./ ۰۰۸	./ ۰۰۵	./ ۰۰۲	./ ۰۰۴	./ ۰۰۱	./ ۰۰۱	sig	
N	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	N	

یافته های حاصل از جدول ۲ نشان می دهد که بین مولفه سرمایه اجتماعی و ابعاد ارتباطی و شناختی آن با مولفه هوش هیجانی و ابعاد آن در معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه ارتباط معنی دار و مستقیمی وجود دارد. اما بین بعد ساختاری مولفه

سرمایه اجتماعی با مولفه هوش هیجانی و ابعاد آن در معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه ارتباط معنی دار و مستقیمی وجود ندارد.

جدول ۳ همبستگی بین مولفه اعتماد به نفس و سرمایه اجتماعی و ابعاد آن

متغیر	سرمایه اجتماعی	ارتباطی	ساختاری	عاطفی
ضریب همبستگی اسپیرمن	/. ۵۵۹	/. ۴۱۹	/. ۴۳۹	/. ۳۰۲
مقدار P	/. ۰۰۰	/. ۰۰۲	/. ۰۰۰	/. ۰۰۰
تعداد	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰	۲۴۰

همانطور که در جدول (۳) ملاحظه می شود باتوجه به ضرایب همبستگی اسپیرمن و سطح معناداری ($p \leq 0/05$)، بنابراین بین مولفه سرمایه اجتماعی و ابعاد آن با اعتماد به نفس معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه ارتباط معنی دار و مستقیمی وجود دارد.

در پایان به بررسی این مسأله پرداخته شد که مولفه های اعتماد به نفس و هوش هیجانی تا چه اندازه قابلیت پیش بینی واریانس سرمایه اجتماعی معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه را دارند

با توجه به جدول ۴، مشخص می شود که ضریب رگرسیون چندگانه بین مولفه های اعتماد به نفس و هوش هیجانی با سرمایه اجتماعی آن ها معادل ($R^2 = 0/۳۲۱$) می باشد. این مقدار نشان دهنده این واقعیت است که مولفه های اعتماد به نفس و هوش هیجانی توانسته اند حدود ۰/۳۲۱ درصد از واریانس تغییرات سرمایه اجتماعی را پیش بینی کنند.

جدول ۴. خلاصه الگوی رگرسیون

شاخص	R	R ²	خطای استاندارد برآورد
مقدار	۰/۵۲۱	۰/۳۲۱	۰/۲۷۵

جدول ۵. آماره های متغیر وارده در مدل برازش رگرسیون اعتماد به نفس و هوش هیجانی

نام متغیر	B	Std.B	Beta	T	sig
عرض از مبدا	2/۷۹۵	0/۱۳۶	—	۲۰/۵۴۳	۰,۰۰۰
اعتماد به نفس	۰/۳۷۴	۰/۰۷۸	۰/۶۱۲	۴/۴۷۲	۰,۰۰۰
هوش هیجانی	۰/۱۳۲	۰/۰۲۵	۰/۳۱۹	۲/۱۷۵	۰,۰۰۱

همانطور که در جدول ۵، ملاحظه می شود، با توجه به مقدار $Beta = 0/۶۱۲$ می توان گفت بین این دو مولفه، بعد اعتماد به نفس بیشترین تاثیر را در پیش بینی میزان سرمایه اجتماعی در معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه دارد.

بحث و نتیجه گیری

امروزه در کنار سرمایه های انسانی و اقتصادی، سرمایه دیگری به نام سرمایه اجتماعی نیز مورد توجه قرار گرفته است معلمان و دبیران در مدارس، مراکز آموزشی و دانشگاه ها، نقش بسیار حیاتی در رشد و توسعه اجتماعی و اقتصادی یک جامعه را ایفا می کنند در نتیجه آگاهی از عوامل مؤثر بر میزان سرمایه اجتماعی آنان از اهمیت بسیاری برخوردار است از رو هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط هوش هیجانی و اعتماد به نفس با سرمایه اجتماعی در معلمان و دبیران تربیت بدنی شهر کرمانشاه بود که

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده نشان داد که بین مولفه سابقه خدمت، سن و مدرک تحصیلی با سرمایه اجتماعی ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد. اما بین مولفه جنسیت و سرمایه اجتماعی ارتباط معنی داری وجود ندارد. نتایج این قسمت از پژوهش همسو با پژوهش‌های فیضی و همکاران (۱۳۸۹) دلاویز (۱۳۸۴) می‌باشد،

در تبیین نتایج حاصل می‌توان این‌گونه استنباط کرد که سرمایه اجتماعی زبان و استعاره‌های مشترک، الگوی کلی تماس‌های بین افراد و توصیف کننده روابط شخصی است که افراد با یکدیگر به واسطه سابقه تعامل‌هایشان برقرار می‌کنند. در این میان هر چه سابقه خدمت افراد در سازمان بالاتر باشد اعتقاد آن‌ها بر زبان مشترک و تلاش در ایجاد اهداف مشترک کاری و رفع ابهام از آن افزایش پیدا می‌کند و این امر بر سرمایه اجتماعی سازمان مؤثر است. از سوی دیگر افراد با سطح تحصیلات بالاتر از خودکنترلی بالاتری برخوردارند و این امر بهبود روابط بین شخصی افراد را به دنبال خواهد داشت که بر سرمایه اجتماعی مؤثر می‌باشد. نتایج هم چنین نشان داد که نوع جنسیت معلمان تأثیری بر سرمایه اجتماعی سازمان ندارد. بنابراین توجه به عامل سابقه و تجربه، هم در به کارگیری نیروهای جدید و هم جلوگیری از خروج و ریزش نیروهای قبلی در افزایش سرمایه اجتماعی مؤثر خواهد بود.

نتایج پژوهش همچنین نشان داد در میان ابعاد سرمایه اجتماعی، تنها بین بعد ساختاری با هوش هیجانی و ابعاد آن در معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه ارتباط معناداری ندارد. نتایج این قسمت از پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های فیضی و همکاران (۱۳۸۸)، غریبی و همکاران (۱۳۹۰)، عبداللهی و همکاران (۱۳۹۱)، فوجیساوا و همکاران (۲۰۰۹) همسو می‌باشد. این پژوهشگران در پژوهش‌های خود نشان دادند که تمام ابعاد هوش هیجانی با سرمایه اجتماعی سازمانی ارتباط دارد و هوش هیجانی قادر است موجبات تحوی سازمانی را فراهم آورد. در تبیین نتایج حاصل می‌توان این‌گونه استنباط کرد که هوش هیجانی به کیفیت‌هایی مانند درک عواطف شخصی، درک احساسات بین فردی و اداره کردن عواطف فردی بستگی دارد و آن چه که در سازمان‌های اداری از این قابلیت مورد توجه است، بهره‌مندی از این ظرفیت برای توسعه قابلیت در زمینه خودگردانی و توانایی پذیرش مسؤولیت در قبال هیجان‌های شخصی است. کاربرد هوش هیجانی در سازمان‌ها، کمک می‌کند تا به پشتوانه معیارها برای شناخت کارکنان و درک روابط بین فردی، موجب توسعه شغلی شویم. توسعه‌ای که می‌تواند مدیریت را نیز کمک کند. هم چنین در توجیه عدم ارتباط بین هوش هیجانی و بعد ساختاری می‌توان گفت که هوش هیجانی معلمان تربیت بدنی نتوانسته الگوی پیوندهای میان اعضاء گروه و ترکیب سازماندهی این اعضاء را تحت تأثیر قرار دهد. ساختارهای سلسله مراتبی (وظیفه‌ای) به دلیل ماهیت ضدمشارکتی آن، موجب کاهش اعتماد و همدلی و در نتیجه کاهش سرمایه اجتماعی می‌شود بنابراین لازم است که از ساختار شبکه‌ای و تا حد امکان تخت، که افراد در آن اختیار کافی بر تصمیم‌گیری نهایی را دارد، استفاده شود

نتایج حاصل از آزمون ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین مولفه سرمایه اجتماعی و ابعاد آن با اعتماد به نفس معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه ارتباط معناداری وجود دارد نتایج حاصل همسو با پژوهش‌های گاردنر و همکاران (۲۰۰۴)، قاسمی زاده و همکاران (۱۳۸۹)، می‌باشد. در تبیین نتایج حاصل می‌توان گفت که معلمان و دبیرانی که از اعتماد به نفس بیشتری دارند، خیلی مؤثرتر می‌آموزند، روابط سود بخش‌تری برقرار می‌کنند، بهتر از فرصت‌ها استفاده می‌کنند و می‌توانند خودکفا باشند و هم‌چنین دیدگاه روشن‌تری به مسیر زندگی خود دارند که این عواما منجر به افزایش سرمایه اجتماعی آنان می‌شود. لذا با مشارکت دادن معلمان و دبیران در جلسه‌ها و گروه‌های مختلف و مشارکت داده واحدها و افراد در تصمیم‌گیری‌ها، تنظیم بودجه و ... در مرکز ضمن افزایش اعتماد به نفس معلمان، باید موجبات ارتقای میزان سرمایه اجتماعی سازمان فراهم شود.

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل رگرسیونی در فرضیه چهارم نشان داد که ضریب رگرسیون چندگانه بین مولفه‌های اعتماد به نفس و هوش هیجانی با سرمایه اجتماعی آن‌ها معادل ($R^2=0/321$) می‌باشد که در این میان بعد اعتماد به نفس بیشترین تاثیر را در پیش‌بینی میزان سرمایه اجتماعی در معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه دارد. نتایج حاصل همسو با پژوهش‌های غریبی و همکاران (۱۳۹۰)، عبداللهی و همکاران (۱۳۹۱)، بروکس و نافوخو (۲۰۰۵) گاردنر و همکاران (۲۰۰۴) می‌باشد در

تبیین نتایج حاصل می‌توان گفت که اعتماد به نفس، یکی از جنبه‌های شخصیتی آدمی است که در دنیای ذهنی فرد، از ارزش بالایی برخوردار است، و افراد اعتماد به نفس را بوسیله پایدار سازی مفهوم واقعیت نگه می‌دارند و به وسیله درونی کردن ارزش‌ها که توصیف کننده نقطه نظرشان است، زندگی می‌کنند هنگامی که کارکنان درمورد سطوح عملکرد خود بازخورد صحیح و به موقع دریافت می‌کنند و ثمرات کار آنها به صورتی مثبت زندگی مشتریان و همکاران‌شان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این امر اعتماد به نفس آنان را افزایش می‌دهد، زیرا کارکنان اغلب تجربه می‌کنند که کاری با ارزش و چالشی را انجام می‌دهند. بنابراین هرچه محیط کار معلمان و دبیران از تنوع بیشتری برخوردار باشد آنها بیشتر احساس ارزشمندی می‌کنند و اعتماد به نفس بالایی برخوردار می‌شود و منجر به ارتقای میزان سرمایه اجتماعی می‌گردد به مدیران پیشنهاد می‌شود با اجرای برنامه‌های چرخش شغلی و ایجاد شبکه‌های مختلف و جدید بین افراد، روحیه اعتماد به نفس در معلمان ارتقا یابد. همچنین با ایجاد زمینه برای جذب مشارکت معلمان و دبیران در روندهای تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی و تعامل مثبت برای پرورش اعتماد به نفس در بین آنان و استقرار نظام خود کنترلی، هم‌چنین تشویق مستقیم و غیرمستقیم معلمان وظیفه شناس و نوآور و خلاق و هم‌زمان، ایجاد انگیزه برای نمود قابلیت‌های درونی در جهت تقویت هوش هیجانی آنان اقدامات لازم را به کار گیرند.

منابع

- براتی، ناصر؛ یزدان پناه شاه‌آبادی، محمدرضا. (۱۳۹۰). بررسی ارتباط مفهومی سرمایه اجتماعی و کیفیت زندگی در محیط شهری. جامعه پژوهی فرهنگی. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. سال دوم. شماره ۱.
- صبحی قراملکی، ناصر (۱۳۹۱) پیش بینی انگیزه‌ی پیشرفت تحصیلی براساس هوش هیجانی دانش آموزان. مجله‌ی روان شناسی مدرسه، دوره ۱. شماره ۳. صص ۶۲-۴۹.
- عبدالهی، بیژن؛ فرجی ده سرخی، حاتم؛ حیات، علی اصغر؛ کهولت، نعیمه (۱۳۹۱) بررسی رابطه هوش هیجانی با سرمایه اجتماعی سازمانی (مطالعه موردی دانشگاه شیراز). مجله تحقیقات مدیریت آموزشی. دوره ۴. شماره ۲. صص ۸۹-۷۷.
- غریبی، حسین، قلی زاده، زلیخا؛ غریبی، جلال (۱۳۸۹) پیش بینی سرمایه اجتماعی دانشجویان بر اساس متغیرهای زمینه‌ای، فصلنامه مدیریت آموزشی، سال دوم، شماره دوم، ۱۵۴-۱۳۶ تحقیقات علمی - پژوهشی
- فیضی، طاهره، عابدینی، سعید (۱۳۸۸) رابطه هوش هیجانی و سرمایه اجتماعی کارکنان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران. پژوهشنامه اقتصاد کسب و کار، سال اول، شماره ۱. صص ۵۸-۴۳.
- قاسمی زاده علیرضا، برنجیان تبریزی حسین، عابدی محمد رضا، برزیده ام البنین (۱۳۸۹). بررسی مقایسه‌ای رابطه کیفیت زندگی، کانون کنترل، استرس، سرمایه اجتماعی فرزندان شاهد و ایثارگر فارس، مجله رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، سال اول، شماره ۴
- گلاور، جی‌ای. برون‌تینگ آر‌اچ (۱۳۸۳). روانشناسی تربیتی. ترجمه علینقی خرازی. مرکز نشر دانشگاهی. تهران. چاپ پنجم.
- نیکو مرام، هاشم؛ طلوعی اشلقی، عباس (۱۳۸۷) سرمایه اجتماعی. تهران انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن.

- Gul, H (2008). " Organization Climate and Academic Staffs Perception on Climate Factors", Humanity & Social Sciences Journal 3 (1): 37-48.
- Bar-On, R. (2006). The Bar-On model of emotional-social intelligence (ESI). Psicothema, 18, 3 13-25
- Biabanghard E (2004) Methods of self esteem in children and adolescents]. 8th ed. Tehran: Parents and teachers association publication. [Persian]
- Brooks, K. & Nafukho, F. M. (2005). Human resource development, social capital, and emotional intelligence
- Fujisawa Y, Hamano T, Takegawa S. (2009) Social capital and perceived health in Japan: An ecological and multilevel analysis. Social Science & Medicine; 69: 500-505.

- Gardner.,L. stough, C. (2004). Assessing the relationship between workplace emotional intelligence, Job satisfaction and organizational commitment. Austvalian Journal of psychology. Vol 55, P 124, 1/5 P.
- Nedjat S, Montazeri A, Mohammad K, Majdzadeh S.(2010) The World Health Organization quality of Life (WHOQOL-BREF) questionnaire: Translation and validation study of the Iranian version. Journal of School of Public Health and Institute of Public Health Research.;4(4):
- Putnam, R. D. (2000): Bowling Alone: the collapse and revival of American community, Simon and Schuster, New York
- Suliman W, Halabi J.(2007) Critical thinking, self-esteem and state anxiety of nursing students. Nurse Educ Today.;27(2):162-8.